

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДВНЗ «ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНІКА»**

Факультет природничих наук

Кафедра біології та екології

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Загальне та спеціальне природокористування

Рівень вищої освіти – другий (магістерський)

Освітня програма «Екологія»

Спеціальність 101 Екологія

Галузь знань 10 Природничі науки

Затверджено на засіданні кафедри
Протокол № 1 від «31» серпня 2021 р.

м. Івано-Франківськ – 2021

1. Загальна інформація			
Назва дисципліни	Загальне та спеціальне природокористування		
Викладач (-і)	Мельниченко Г.М.		
Контактний телефон викладача	0950046789		
E-mail викладача	gdutchak@ukr.net		
Формат дисципліни	Очний (<i>offline</i>)		
Обсяг дисципліни	6 кредитів ЄКТС, 180 год.		
Посилання на сайт дистанційного навчання	www.d-learn.pu.if.ua		
Консультації	Очні групові та онлайн-консультації		
2. Анотація до навчальної дисципліни			
Навчальна дисципліна «Загальне та спеціальне природокористування» належить до вибіркової дисципліни циклу професійної підготовки і забезпечує формування у здобувачів вищої освіти комплексу знань, умінь та навичок для застосування в професійній діяльності у сфері збалансованого природокористування та охорони довкілля.			
3. Мета та цілі навчальної дисципліни			
Метою вивчення дисципліни «Загальне та спеціальне природокористування» є формування у студентів знань щодо специфіки правового регулювання суспільних відносин, що складаються у сфері забезпечення раціонального використання природних ресурсів, забезпечення екологічної безпеки, охорони та відновлення природних об'єктів. Завданнями дисципліни є формування теоретичних знань та практичних навичок у майбутніх фахівців відповідно до поставленої мети.			
4. Загальні і фахові компетентності			
ЗК02. Здатність приймати обґрунтовані рішення. ЗК03. Здатність генерувати нові ідеї (креативність). СК17. Здатність самостійно розробляти екологічні проекти шляхом творчого застосування існуючих та генерування нових ідей. СК18. Здатність оцінювати рівень негативного впливу природних та антропогенних факторів екологічної небезпеки на довкілля та людину.			
5. Програмні результати навчання			
ПР14. Застосовувати нові підходи для вироблення стратегії прийняття рішень у складних непередбачуваних умовах. ПР16. Вибирати оптимальну стратегію господарювання та/або природокористування в залежності від екологічних умов.			
6. Організація навчання			
Обсяг навчальної дисципліни			
Вид заняття			Загальна кількість годин
лекції			30
практичні			30
самостійна робота			120
Ознаки курсу			
Семестр	Спеціальність	Курс (рік навчання)	Нормативний / вибіркового
I	101 Екологія	I	Вибірковий
Тематика навчальної дисципліни			
Тема		Кількість годин	
		лекції	практичні
Вступ. «Загальне та спеціальне природокористування» як навчальна дисципліна та види практичної діяльності		2	

Поняття та зміст права власності на природні ресурси. Форми власності на природні ресурси	4		
Об'єкти та суб'єкти природокористування. Нормативно-правова база загального та спеціального природокористування		4	
Земля як об'єкт правового регулювання, використання і охорони. Загальне та спеціальне землекористування	4		
Особливості використання земель різного цільового призначення.		6	
Надра як об'єкт правового регулювання, використання і охорони.	4		
Види права користування надрами.		4	
Види водокористування. Загальне та спеціальне водокористування. Права та обов'язки водокористувачів.	4		
Централізоване водопостачання населення. Нецентралізоване водопостачання населення. Спеціальне водокористування та користування водними об'єктами для лікувальних, курортних і оздоровчих цілей.		4	
Особливості спеціального водокористування та користування водними об'єктами для потреб галузей економіки. Умови скидання зворотних вод у водні об'єкти. Порядок експлуатації водогосподарських систем. Користування річками.	4		
Ліси як об'єкт права власності. Право державної власності на ліси. Право комунальної власності на ліси.		6	
Права та обов'язки суб'єктів лісокористування.	4		
Лісові сервітути. Використання недеревних лісових ресурсів.		6	
Юридична відповідальність за екологічні правопорушення	4		
Правове регулювання охорони і використання рослинного світу			30
Правове регулювання охорони і використання тваринного світу.			30
Правове регулювання охорони і використання атмосферного повітря.			30
Правовий режим територій та об'єктів природно-заповідного фонду.			30
Заг.:	30	30	120

7. Система оцінювання навчальної дисципліни

Загальна система оцінювання навчальної дисципліни	Система методів оцінювання складається із двох видів контролю: поточного та підсумкового. Поточний контроль включає: - тестування – така форма контролю дозволяє перевірити підготовку студентів до кожного заняття; проводиться регулярно на вибірковій основі; - творчі завдання – проводиться з метою формування вмінь і навичок у студентів практичного спрямування, формування сучасного наукового мислення, вміння приймати відповідальні та
---	---

	<p>ефективні рішення;</p> <ul style="list-style-type: none"> - самостійна робота – така форма контролю дозволяє виявити вміння чітко, логічно і послідовно відповідати на поставлені запитання, вміння працювати самостійно; - індивідуальна науково-дослідна робота студентів (презентації дослідно-проектних робіт, звіти про розробку комплексних проектів, контрольні роботи,) – проводиться протягом семестру з метою отримання практичних навиків та умінь щодо використання та опрацювання наукових джерел, написання статей, тез, оформлення звітів, розробка презентаційного матеріалу, використання теоретичних та емпіричних методів дослідження. <p>Упродовж поточного контролю, на практичних заняттях, студент може максимально набрати 50 балів (25 балів – за усні відповіді на практичних заняттях, 10 балів – за за індивідуальну науково-дослідну роботу, 15 – за підсумкову контрольну роботу).</p> <p>Підсумковий контроль проводиться у формі екзамену (максимальна оцінка – 50 балів). Підсумкова оцінка розраховується за сумою накопичених впродовж вивчення дисципліни балів.</p> <p>Впродовж вивчення дисципліни студент зобов'язаний:</p> <ul style="list-style-type: none"> - систематично відвідувати заняття; - вести конспекти лекцій і практичних занять; - брати активну участь в роботі на практичних заняттях; - виконувати тестові завдання; - виконувати індивідуальні науково-дослідні завдання.
<p>Вимоги до письмової роботи</p>	<p>У письмовій контрольній роботі студент повинен продемонструвати вміння синтезувати теоретичні і практичні знання, отримані в межах одного змістового модуля. Під час підсумкового модульного завдання розглядаються контрольні питання, тести, ситуаційні задачі, запропоновані у методичних розробках для студентів, здійснюється контроль практичних навиків і умінь за темами змістового модуля. Усі відповіді повинні бути подані чітко, грамотно, у заданій послідовності.</p>
<p>Умови допуску до підсумкового контролю</p>	<p>Підсумковий контроль здійснюється після завершення вивчення всіх тем навчальної дисципліни. До підсумкового контролю допускаються студенти, які були присутні на більше 50% занять і набрали мінімум 25 балів за роботу на практичних заняттях. Студентам, які мали пропуски лекційних чи практичних занять, дозволяється ліквідувати заборгованість на протязі наступних</p>

	після пропуску двох тижнів.
Підсумковий контроль	Форма контролю: екзамен. Форма здачі: комбінована (письмова з усним захистом).
7. Політика навчальної дисципліни	
<ul style="list-style-type: none"> - Неприпустимі списування, студент повинен вільно володіти матеріалом. - Якщо студент пропустив більше 50% занять, він повинен пройти тестування на сайті дистанційного навчання і тільки тоді буде допущений до написання екзаменаційної роботи. - Обов'язковим для допуску до екзамену є відвідування більше 50% занять, робота на заняттях, підготовка доповідей, виконання контрольної роботи. Студент повинен набрати мінімум 25 балів за роботу на практичних заняттях. - Для складання екзамену студент повинен набрати мінімум 25 балів за написання екзаменаційної роботи. 	
8. Рекомендована література	
<ol style="list-style-type: none"> 1. Екологічне право України:/за ред. проф. А.П. Гетьмана і М.В. Шульги. – Х.: «Право», 2005. 2. Екологічне право України: академічний курс/ за загал. ред. академіка НАН України Ю.С. Шемшученка. – К.: «Юридична думка», 2005. 3. Кобецька Н. Р. Екологічне право України : навч. посібник / Н. Р. Кобецька. – К. : Юрінком Інтер, 2007. – 352 с. 4. Кобецька Н. Р. Екологічне право України : навч. посіб. / Н. Р. Кобецька. – 2-ге вид., перероб. і допов. – К. : Юрінком Інтер, 2009. – 352 с. 5. Науково-практичний коментар Водного кодексу України / Н. О. Багай, Н. Р. Кобецька, І. В. Мироненко [та ін.] ; за заг. ред. Н. Р. Кобецької. – К. : Юрінком Інтер, 2010. – 360 с. 6. Екологічне право: підручник / Нац. ун-т «Юрид. акад. України ім. Я. Мудрого»; за ред. А. П. Гетьмана. Харків: Право, 2013. 432 с. 7. Правова охорона довкілля: сучасний стан та перспективи розвитку: монографія / А. П. Гетьман, А. К. Соколова, Г. В. Анісімова та ін.; за ред. А. П. Гетьмана. Харків: Право, 2014. 784 с. 8. Велика українська юридична енциклопедія: у 20 т; Т. 14: Екологічне право / редкол.: Ю. С. Шемшученко (голова), А. П. Гетьман (заст. голови) та ін.; Нац. акад. прав. наук України; Ін-т держави і права ім. В. М. Корецького НАН України; Нац. юрид. ун-т ім. Ярослава Мудрого. 2018. 776 с 9. Водний кодекс України//Відом. Верхов. Ради України. – 2005. (Редакція від 24.07.2021). 10. Земельний кодекс України // Відом. Верхов. Ради України. – 2005. (Редакція від 20.08.2021). 11. Кодекс України про надра // Відом. Верхов. Ради України.– 2005. (Редакція від 26.08.2021). 12. Лісовий кодекс України // Офіційний вісник України. – 2006. (Редакція від 08.08.2021). 13. Про охорону навколишнього природного середовища: Закон України від 25.07.1991 р. // Відом. Верхов. Ради України. – 1991. (Редакція від 01.01.2021). 14. Про природно-заповідний фонд: Закон України від 16.07.1992 р. // Відом. Верхов. Ради України. – 1992. (Редакція від 08.08.2021). 	

Викладач _____